

סוכות וממשלה על עצמו (דרך המלך סוכות תר"צ)

איתא במדרש פ' אמור רב ברכיה בשם ר' לוי אמר, בזכות ולקחתם לכם ביום הראשון הרי אני נגלה לכם ראשון ופורע לכם מן הראשון עשו הרשע שנקרא ראשון ויצא הראשון ובונה לכם בהמ"ק שנקרא ראשון ומביא לכם הראשון זה המשיח וכו'.

כי בכל ראשון יש התחדשות, ואם לאו לא היה נקרא ראשון, אבל אינו ראשון בהחלט רק ראשון לדבר זה. כמו ויצא הראשון, אף שהיו הרבה נולדים מקודם מ"מ בלידה זו היה הוא הראשון ראשון ליעקב. ואדם הראשון אף שהיו כבר הרבה ברואים מקודם מ"מ לבני אדם הוא היה הראשון. משא"כ ד' ית' ראשון לכל, כלומר ד' ית' בעצמו אם לא ברא את העולם הוא בלי ראשית. ותואר הראשון שמתארים אותו ית' הוא כמו כל התוארים שאין מתארים אותו ית' לעצמו כי אינו מצומצם ח"ו בתואר וגם לא ישיגוהו משיגי הגוף, רק לפי מעשי אני נקרא, ובערך העולם שהאציל הוא ית' הוא ראשון להם, והמחדש אותם ראשון לראשונים לכל הראשונים שבעולם הוא ית' הראשון והמחדש, לכן כל הראשיות וההתחדשות בעולם ניצוץ מן ראשיתו ית' הוא.

אבל חילוק יש. בראשיות שבעולם יש ראשית עם התחדשות ויש ראשית שאינו ראשית מפני שהוא בלא התחדשות ורק להעולם נראה שהוא ראשית ובני האדם מכניס אותם לראשית, למשל מי שמחדש דבר בתורה, הוא הראשון לו באמת כי הוא חידשה. הן אמת שאינו ראשון בהחלט רק לדבר הזה שחידש, מ"מ לדבר הזה הוא הראשון והמחדש. ועליו יכולים לאמר שניצוץ מן הראשון לראשונים והמחדש האמיתי שחידש את הכל נמשך בו. משא"כ הראשית של עשו שיצא ראשון לא היה הוא הראשון המחדש. רק שכיון שהוקדם בזמן לצאת קודם יעקב מנוהו בני אדם לראשון. ואף אם מן ב' נשים היו נולדים והאחד הקדים לחבירו בזמן ג"כ קראוהו ראשון. ואם היו נולדים בזמן אחד וברגע אחת ולא חלקם הזמן לא היה נמנה זה לראשון.

נמצא שאין עשו הראשון ולא המחדש את יעקב, רק שכיון שא"א לשניהם בזמן אחד וזה הוקדם בזמן וזה אחריו לכן בני האדם מנו אחת ושתיים לאמר זה יצא ראשונה בזמן. ובכלל כל ראשיותיו של עשו וכל חדושי שמוחדש אינם באמת חידוש רק טעו והסכמת בני האדם שחושבים אותם לראשית וחידוש. וכמו שאיתא בזה"ק אל אחר אסתרס ולא עביד פריין, (זוהר ב' קג) ואין מחדשין שום דבר באמת רק גונבים איזה דבר מהתורה ומעקלים אותם שיטעו בני האדם לאמר חידוש הוא. ואפילו מה שמחדשים בעינינו גשמיות כמו המכונות לא חידשו שום כח בעולם רק סבכו כח בכח. למשל לקחו את האד ועשו ממנו מכונה למסילת הברזל וכדומה. ומכש"כ בעינינו רוחנים שכל דבריהם הם רק לרמות בהם את בני האדם שיזמו שחדשו ואין חידוש ולא ראשית משא"כ התורה נקראת ראשית שהיא עיקר הראשית והמחדשת בעולם וכן ישראל הדבקים בתורה נקראים ראשית. ניצוץ הראשון והמחדש האמיתי נמשך בהם.

והגמרא אומרת בראשית נמי מאמר הוא. כי בעשרה מאמרות נברא העולם. וכיון שהתורה אומרת בראשית. אין זה ראשית שבני אדם חשבוהו לראשית רק ראשית אמיתית המחדש. א"כ היא הבחי' שבה חידש ד' את העולם והיא ג"כ מאמר של עשרה מאמרות שבהם נברא העולם. לכן בתורה מי שמחדש דבר. צריך הוא לדעת אם חידושו רק סבך שנראה לאדם שחידש. או חידוש באמת, ואם חידש באמת אז נברא אור חדש, ואם נברא אור חדש צריך הוא וכל השומע אותו להרגיש אח"כ בקרבו אור חדש ותוספת קדושה

לכן כשלומדים גמרא או ספר מאיזה קדוש אף שלומדים דיני שור שנגח את הפרה ג"כ מרגישים אח"כ תוספת קדושה. משא"כ כשמביטים בספר או שומעים דבר מאיש נמוך אף שהם דברי

סוכות וממשלה על עצמו (דרך המלך סוכות תר"צ)

מוסר ובשעת מעשה מתעוררים קצת. מ"מ כיון שלא חידש דבר באמת ולא המשיך תוספת קדושה ונשמה יתירה. אין מרגישים אח"כ רוח טהרה, ולא בלבד מי שבידו לחדש חידוש בתורה הוא יכול לחדש, רק גם האיש ישראל שמתקן בעצמו איזה תיקון או מדה טובה ומכש"כ כשמקדש ומעלה את המדה. אהבה או יראה שתעלה למדה עלאה להתלהב באהבה ויראה לד'. אז כבר חידש בזה חידוש והוא הראשון לה. אף שכבר איתא בספ"ק ענין תיקון המדות ואופן תקוניהן. כי למשל מי שבנה בית בצורה חדשה ויפה. ובא חבירו ובנה ג"כ בית בצורה זו שקדמו הראשון האם לא חידש חבירו מאומה. הן אמת שאת הצורה לעצמה לא חידש כי כבר חידשו הראשון אבל את החומר ואת הבית בעצמו חידש גם השני ושוב עומד בית חדש שלא היה בעולם כן כספ"ק איתא תיקון המדות ואופן עשייתם שהם הצדיקים מחברי הספרים הקדושים תקנו והעלו אותם למדות עלאות. מ"מ האיש הזה חידש חומר חדש שגם את מדותיו תיקן. אף שאת הצורה איך ובאיזה אופן לא חידש מפני שכבר קדמוהו הצדיקים ורק באיזה צורה מצורתם הוא בא לתקן.

וזה גם ענין הממשלה על עצמו שצריך הישראל למשול ולא יהיה הפקר שהעולם מחשבותיו ותאותיו ימשלו בו יכנסו בו ויפעלו עליו. מי שחידש בקרבו איזה דבר והוא הראשון והמחדש בקרבו. בחי' אלה תולדות נח נח, שהוליד א"ע, אז הוא אדון ומושל ע"ע, משא"כ מי שלא חידש בקרבו ולא תיקן עוד בקרבו מאומה אינו ראשון מחדש ואדון ע"ע וקשה שיוכל למשול ע"ע. וגם לעיין בתורה מועיל הדבר, כי ידע איניש בנפשיה שהרבה פעמים קשה לו לרדת לענין עמוק אף שבזמן אחר יכול להבינו. לא מפני שנחלש מוחו עתה קשה לו להבין. רק מפני שאינו מתחזק ומתגבר לכפות את שכלו שבכח יכריח א"ע להעמיק בדבר. משל למי שיש בידו קורנס גדול שבכחו להרוס חומה בצורה. מ"מ תלוי באיזה כח הוא שולח את הקורנס ומכהו בחומה. ואם בהתרשלות בלא גבורה שולחו לא יועיל.

כן צריכים להיות אדון ומושל על השכל לכפותו ולגער בו לך העמק והבין. ומי שאינו מושל ע"ע מפני שלא חידש בקרבו דבר אינו יכול להעמיק ולהבין אף אם חכם הוא. ובכלל כל האדם תלוי בזה. מי שהוא אדון לעצמו גם מחשבות זרות וכל שמץ לא יכנס כ"כ במהרה בקרבו כנ"ל. ואם יכנס יגורש תיכף. וממילא גם רוח של קדושה ממרום יכול להאיר בו. ומי שאינו אדון לעצמו הפקר הוא לכל. ואיך יאיר בו אור ממרום.

וזה שאומר המדרש על ולקחתם לכם ביום הראשון וכו' ראשון הוא וכו' אלא ראשון לחשבון עונות וכו'. חוץ מזה שמתחילין למעלה לחשב. גם בהאיש נרמז. כי המשנה אומרת והוי מחשב הפסד מצוה וכו' ושכר עבירה כנגד הפסדה. ולמה אין האדם חושב את החשבון הפשוט הידוע הזה. מפני שאינו אדון לעצמו ואין מחשבותיו בידו. הוא רוצה לחשב את חשבון הזה ובאה לו מחשבה אחרת של שטות וכדומה. אבל בר"ה יוה"כ שהאיש ישראל שב ותיקן א"ע ונעשה ראשון לעצמו אז ראשון לחשבון עונות הוא מתחיל לחשב שכר עבירה למה מפני שהוא ראשון מחדש ואדון לעצמו.

ולקחתם לכם ביום הראשון אמר הקב"ה בשכר וכו' אני נגלה לכם ראשון. שימשך בכם ניצוץ של ראשון לראשונים שתהיה בחי' מחדש. ואפרע לכם מן עשו הראשון. שלא תהיה כראשיתו של עשו שהוא רק טעות לרמות בני"א רק ראשית אמיתי וכו' כנ"ל ואבנה לכם בהמ"ק ואביא לכם את המשיח שהוא ראשון ב"ב.